Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering waarbij de hagelbuien die zich voordeden op 31 mei 2025 als ramp worden erkend en waarbij de geografische uitgestrektheid van die ramp wordt afgebakend
- definitieve goedkeuring

Samenvatting

Op 31 mei 2025 hebben zich in Vlaanderen hevige onweders met hagelbuien voorgedaan die schade hebben veroorzaakt.

Naar aanleiding van de aanvragen tot erkenning als ramp die individuele burgers en ondernemingen hebben ingediend, heeft het Vlaams Rampenfonds een onderzoek gevoerd naar de eventuele erkenning als ramp van de uitzonderlijke weersfenomenen die werden gemeld tijdens voormelde periode.

Deze schadelijke weersverschijnselen werden afgetoetst aan het financiële erkenningscriterium en aan het vereiste wetenschappelijke erkenningscriterium, gesteld in artikel 12 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 tot uitvoering van het decreet van 5 april 2019 houdende de tegemoetkoming in de schade die aangericht is door rampen in het Vlaamse Gewest.

De bevoegde wetenschappelijke adviesinstantie KMI bevestigt dat **de hagel van 31 mei 2025 voldoet aan het vereiste wetenschappelijke erkenningscriterium** dat van toepassing is op de schademeldingen die burgers en ondernemingen hebben ingediend. Er werd een positief advies va het KMI ontvangen voor de gemeenten **Hechtel-Eksel en Mol**.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit ontwerp van besluit heeft betrekking op het beleidsveld rampenschade.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het advies van de Inspectie van Financiën werd gegeven op 2 oktober 2025.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, werd gegeven op 22 oktober 2025.

Het wetgevingstechnisch advies is niet vereist, conform aanwijzing 297 van de omzendbrief 2019/4 betreffende wetgevingstechniek, omdat het een ontwerpbesluit betreft dat meer dan eens in dezelfde vorm voorkomt.

Het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State is niet vereist, conform artikel 3, §1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, omdat het ontwerp van besluit geen reglementair karakter heeft: het betreft de toepassing van reeds bestaande rechtsregels op een concrete situatie, zonder dat er nieuwe rechtsregels aan worden toegevoegd.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Situering

OP 31 mei 2025 heeft Vlaanderen te maken gehad met hevige onweders met hagelbuien die schade hebben veroorzaakt.

Het Vlaams Rampenfonds heeft een onderzoek gevoerd naar de eventuele erkenning van deze uitzonderlijke weersomstandigheden als ramp.

Het decreet van 5 april 2019 houdende de tegemoetkoming in de schade die aangericht is door rampen in het Vlaamse Gewest, vormt de basis om uitzonderlijke schadelijke weersverschijnselen als ramp te erkennen. Hoofdstuk 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 tot uitvoering van het decreet van 5 april 2019 bepaalt de erkenningsvoorwaarden.

2. De erkenningscriteria: algemeen

Artikel 4 van het decreet van 5 april 2019 stelt de criteria voor de erkenning van rampen vast, namelijk:

1°. de wetenschappelijke criteria op basis van een minimale terugkeerperiode van dertig jaar van de ramp of de door de Vlaamse Regering te bepalen wetenschappelijke schaal;

2°. de financiële drempel, waarbij, bij de overschrijding ervan, niet voldaan hoeft te worden aan de wetenschappelijke criteria, vermeld in punt 1°.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 voert het voormeld artikel uit en bepaalt:

- voor het **financieel criterium**:

Het natuurverschijnsel met uitzonderlijk karakter voldoet aan het financieel criterium als het Vlaams Rampenfonds vaststelt, op basis van de ontvangen ramingen van de schadelijders conform artikel 16, dat het op het grondgebied van het Vlaamse Gewest minstens voor honderd miljoen euro (niet geïndexeerd) schade aan private en openbare goederen heeft veroorzaakt (artikel 3);

- voor het **wetenschappelijk criterium hagelbuien:**

artikel 12 van het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 (zie 3.).

3. Situering en erkenningscriteria

Hagelbuien

In de betrokken gemeenten werden meldingen gedaan van schade door hagelbuien.

Hagelbuien (art. 12 uitvoeringsbesluit) met hagelstenen met een diameter groter dan 3 centimeter kunnen als ramp erkend worden.

Het Vlaams Rampenfonds beoordeelt de omvang van de hagelbui aan de hand van het advies van het KMI.

De adviesverlening door de vermelde wetenschappelijke instanties wordt ondersteund door de samenwerkingsovereenkomst DKBUZA/KMI/2022/02 van 15 december 2022 met het KMI.

Deze nota bevat de analyses van de hagelbuien die zich voordeden op 31 mei 2025 in de gemeenten waar er voor dit tijdstip schademeldingen zijn ingediend**.**

4. Procedure tot erkenning

Nadat het Vlaams Rampenfonds schademeldingen heeft ontvangen, maakt het een overzicht van de volgende gegevens:

- de naam van de gemeenten waaruit schademeldingen zijn ontvangen;
- het aantal gemeenten waaruit schademeldingen zijn ontvangen;
- het aantal schademeldingen;
- de data van de gemelde schade;
- de omvang van de gemelde schadebedragen.

Die gegevens vormen de basis voor het onderzoek van het financiële en/of wetenschappelijk criterium.

Als uit de analyse van de schademeldingen en/of uit het advies van de wetenschappelijke kennisinstellingen blijkt dat de getroffen gemeenten voldoen aan het financiële criterium of aan de wetenschappelijke erkenningscriteria, wordt een erkenningsdossier opgesteld en aan de Vlaamse Regering bezorgd.

Voor de hagelbuien die zich hebben voorgedaan op 31 mei 2025 kregen schadelijders de mogelijkheid meldingen in te dienen tot en met 30 juli 2025.

Vervolgens werden de ontvangen schademeldingen geanalyseerd en gegroepeerd per gemeente waar schade werd geleden.

Nadat de wetenschappelijke instellingen de definitieve aanstiplijsten hadden ontvangen, werden ze verzocht hun definitieve advies te formuleren.

Hagelbuien

Het advies met de analyseresultaten van het KMI voor de hagelbuien die zich voordeden op 31 mei 2025 werd ontvangen op 19 september 2025.

Uit het onderzoek bleek dat 2 gemeenten voldoen aan het erkenningscriterium voor hagelbuien op 31 mei 2025.

Op basis van de bovenstaande analyse wordt een voorstel tot erkenning als ramp voor de hagelbuien op 31 mei 2025 geformuleerd voor de 2 gemeenten die in aanmerking komen.

Na goedkeuring door de Vlaamse Regering wordt het erkenningsbesluit gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Hierna beschikken schadelijders over een periode van drie maanden, die volgt op de maand van publicatie van het erkenningsbesluit in het Belgisch Staatsblad, om een aanvraag van een tegemoetkoming in te dienen bij het Vlaams Rampenfonds.

Het Vlaams Rampenfonds meldt de erkende ramp aan bij de Europese Commissie, zodat deze de bevestiging krijgt dat de uitgekeerde tegemoetkomingen conform de Europese Staatssteunregels verlopen.

Het Vlaams Rampenfonds controleert vervolgens of de aanvraag ontvankelijk en volledig is en geeft opdracht aan de externe deskundigen, die het aangesteld heeft, om een verslag op te stellen. Nadat de schadelijder akkoord is gegaan of opmerkingen heeft geformuleerd op het deskundigenverslag, wordt een vergoedingsbesluit opgesteld en naar de schadelijders gestuurd. Nadien wordt aan het Vlaams Fonds voor de Lastendelging (VFLD) opdracht gegeven om de toegekende tegemoetkoming uit te betalen.

5. Beknopte historiek en analyse van dit dossier

5.1 Meldingen

Het Vlaams Rampenfonds heeft in de periode van 31 mei 2025 tot en met 30 juli 2025 schademeldingen ontvangen uit 2 Vlaamse gemeenten voor hagelbuien.
In totaal werden 5 schademeldingen ontvangen voor een totaalbedrag van 17.693 euro.

omschrijving weersfenomeen	aantal meldingen	aantal geteisterde gemeenten	gemeld schadebedrag
hagelbuien	5	2	17.693 euro

5.2. Financieel criterium

Hagelbuien

Met schademeldingen voor een bedrag van 17.693 euro voor hagelbuien is niet voldaan aan het financiële erkenningscriterium van honderd miljoen euro (ABEX-index januari 2025: 123.730.814,64 euro).

5.3. Wetenschappelijke criterium

Voor de hagelbuien op 31 mei 2025 werd aan het KMI een definitief advies gevraagd op 11 september 2025. Het Vlaams Rampenfonds heeft het advies van het KMI, alsook de analyseresultaten op 19 september 2025 ontvangen.

Volgens de analyses van de adviesinstelling **voldoen 2 gemeenten op 31 mei 2025 aan de wettelijk vastgelegde erkenningscriteria voor hagelbuien** met een diameter groter dan 3 centimeter : **Hechtel-Eksel en Mol.**

Een ontwerpbesluit houdende voorstel tot erkenning van de hagelbuien op 31 mei 2025 wordt voor deze gemeenten dan ook bijgevoegd**.**

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Art. 1. Omschrijving van het weersverschijnsel dat aanleiding geeft tot voorstel tot erkenning op basis van het wetenschappelijk erkenningscriterium.

Art. 2. Opsomming van de gemeente(n) die voor erkenning in aanmerking komen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Rekening houdend met het wetenschappelijk erkenningscriterium en het ontvangen wetenschappelijk advies van het KMI komen de hagelbuien op 31 mei 2025 in aanmerking om erkend te worden als ramp.

Het gemelde schadebedrag is slechts een eerste, indicatieve raming van de schade, die de schadelijders zelf hebben gemaakt. Pas na de erkenning als ramp, als alle deskundigenverslagen zijn opgesteld en alle vergoedingsbeslissingen zijn genomen, kan een adequaat zicht verkregen worden op de totale budgettaire impact. Op dat moment wordt de budgetprognose geëvalueerd.

Bij de raming van de budgettaire impact houdt het Vlaams Rampenfonds rekening met de volgende principes:

- De volgende schade komt in principe niet in aanmerking voor vergoeding:
    - de schade aan private goederen die in principe verzekerbaar zijn met toepassing van artikel 123 tot en met 132 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen;
    - de schade aan private goederen die vallen onder de toepassing van artikel 1 tot en met 15 van het koninklijk besluit van 24 december 1992 betreffende de verzekering tegen brand en andere gevaren wat de eenvoudige risico’s betreft;
    - de schade aan private goederen die verzekerbaar zijn tegen dezelfde risico's op basis van buitenlands recht, met toepassing van artikel 6, 5°, van het voormelde decreet van 5 april 2019.

- Overeenkomstig artikel 6, tweede lid, van het decreet van 5 april 2019 geldt artikel 6, 5°, niet voor goederen die niet verzekerd zijn door de financiële toestand van de schadelijder. Indien de schadelijder, die geen zelfstandige is zoals vermeld in artikel 3 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, bewijst met een attest van het bevoegde Centrum voor Maatschappelijk Welzijn dat hij op de dag van de ramp een leefloon of een gelijkwaardige financiële hulp ontving of daarvoor in aanmerking kwam.

- Voor hagelschade aan teelten en niet-binnengehaalde oogsten is geen tegemoetkoming van het Vlaams Rampenfonds mogelijk.

- Overeenkomstig artikel 6, derde lid, van het decreet van 5 april 2019 geldt artikel 6, 6°, niet voor schade bij schadelijders die zelfstandige zijn en die bewijzen dat ze zich tijdelijk in een moeilijke financiële of economische situatie bevonden aan de hand van de vrijstelling van de bijdrage aan het sociaal verzekeringsfonds die aan hen is verleend door het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen.

- Op het nettobedrag van elk aanvaard schadedossier zijn de vergoedingsregels (vrijstelling van 500 euro en te indexeren coëfficiëntenberekening) van toepassing, zoals bepaald in hoofdstuk 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020. Per dossier is in een maximale vergoeding van 140.687,67 euro voorzien (geïndexeerd bedrag).

- De tegemoetkoming wordt berekend op basis van artikel 27 van het uitvoeringsbesluit van 30 oktober 2020. De berekende vergoeding wordt, na aftrek van de vrijstelling en de toepassing van de toepasselijke vergoedingscoëfficiënten, verminderd met alle bedragen die derden (bijvoorbeeld verzekeringsmaatschappijen) betalen als gehele of gedeeltelijke dekking of herstel van de schade.

Budgetraming

Voor de raming van het aantal schadedossiers werd uitgegaan van het aantal schademeldingen dat werd ingediend voor de gemeenten die voldoen aan het wettelijk vastgelegde erkenningscriterium voor hagelbuien. Er werden in totaal 5 schademeldingen ingediend voor die gemeenten. Het gemeld schadebedrag is 17.693 euro.

Er is geen recente of valide vergelijkingsbasis beschikbaar om een gedegen budgettaire raming van de schade te verrichten. De laatst erkende ramp voor hagelbuien, met name de hagelbuien op 9 juli 2024, biedt geen valide vergelijkingsbasis vermits van de 33 ingediende aanvragen er slechts één aanvraag was waarvoor een tegemoetkoming werd uitbetaald (135.153,50 euro). De eerder erkende ramp voor hagelbuien dateert van 2019, met name “hagel van 1 juni tot en met 27 juli 2019”. Gelet op de aangepaste reglementering inzake het tegemoetkomen in schade die in voege trad in 2020 kan ook deze erkende ramp niet als een goede vergelijkingsbasis gebruikt worden.

Rekening houdend met bovenvermelde factoren, ratio’s en parameters kan er een zeer voorzichtige en alleszins voorlopige raming gemaakt worden van de budgettaire impact.

Uit de analyse van de schademeldingen is gebleken dat een deel van de gemelde schade, ten bedrage van 4.000 euro, schade betreft die verzekerbaar is door de brandverzekering “eenvoudige risico’s” en derhalve niet voor een tegemoetkoming van het Vlaams Rampenfonds in aanmerking komt. Er wordt in de berekening van de budgettaire impact dan ook geen rekening gehouden met deze schade. **De overige gemelde schade van 13.693 euro kan in aanmerking genomen worden.**

Na de erkenning van de ramp zal de raming op basis van de effectief ingediende schadedossiers en op basis van de afgewerkte schadedossiers periodiek bijgestuurd worden. De eindbeoordeling van de verwerking van de ramp hagelbuien van 31 mei 2025 kan pas opgemaakt worden als alle dossiers afgehandeld zijn. De kans op een grote afwijking van de hierboven vermelde factoren is dus nog altijd reëel.

Het budget zal in de tijd grotendeels in 2026 worden besteed.

De schadevergoedingen worden opgevangen binnen de beschikbare kredieten.

Voor de financiering van het systeem (premiesubsidie en schadevergoedingen van het Vlaams Rampenfonds voor rampen erkend vanaf 1 januari 2020) wordt vanaf de begrotingsopmaak 2020 voor maximaal 13 miljoen euro jaarlijks een beroep gedaan op het Vlaams Fonds voor Lastendelging (begrotingsartikel CBG-ACCD2CE-WT: "Vlaamse Overheid, Schaderegeling van rampen en landbouwrampen"). De kosten voor het uitvoeren van expertises wordt verrekend op het beleidskrediet "Werkingskosten Rampenfonds", begrotingsartikel SA0-1SIA2MA-WT, programma 1SI000 (Erkennen van rampen en behandelen van schadedossiers).

Als in een bepaald jaar een tekort wordt vastgesteld, wordt dat bedrag met maximaal 7 miljoen euro verhoogd, afkomstig van de landbouwbegroting. Als die middelen niet zouden volstaan in een bepaald jaar, wordt de financiering van het ontbrekende saldo in de Vlaamse Regering besproken.

Een formele budgettaire terugkoppeling van dit dossier wordt overgemaakt aan de Inspectie van Financiën en zijn administratie.

Het positieve advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 2 oktober 2025.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord verleend op 22 oktober 2025.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en schulden of de ontvangsten van de lokale besturen, behoudens als deze besturen een aanvraag tot tegemoetkoming voor eigen schade hebben ingediend.

4. VERDER TRAJECT

Na goedkeuring door de Vlaamse Regering en publicatie van het erkenningsbesluit in het Belgisch Staatsblad kunnen schadelijders tot het einde van de derde maand die volgt op de maand van publicatie van het erkenningsbesluit in het Belgisch Staatsblad een aanvraag van een tegemoetkoming indienen bij het Vlaams Rampenfonds.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering waarbij de hagelbuien die hebben plaatsgevonden op 31 mei 2025, als een ramp worden erkend en waarbij de geografische uitgestrektheid van deze ramp wordt afgebakend;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor rampenschade, te gelasten de voormelde besluiten van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie,
Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management

Matthias DIEPENDAELE

Bijlagen:

- erkenningsbesluit hagelbuien van 31 mei 2025
- advies KMI van 19 september 2025 voor de hagelbuien van 31 mei 2025
- aanstiplijst advies KMI van 19 september 2025 voor de hagelbuien van 31 mei 2025
- advies van de Inspectie van Financiën d.d. 2 oktober 2025
- akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het budgettair beleid d.d. 22 oktober 2025.